

Burse postdoctorale în științe socio-umane
și politice la Universitatea din București.
30 de luni, 1000 de euro pe lună,
mobilități internaționale.

Matei Paun, BAC Investement: Nu inteleg de ce finantam constructia de autostrazi in euro, cand forta de munca si materia prima e platita in lei. Indexand totul in euro, vom avea mari probleme in viitor

de I.F. HotNews.ro

Duminică, 22 august 2010, 6:35 Economie | Finanțe & Bănci

Daca ne-am inspira din experinta altor tari, care au reusit sa se comporte mult mai bine decat Romania in perioada de criza, atunci **BNR** ar trebui sa devina principalul finantator al statului, iar leul ar trebui lasat sa scada pentru a ajuta exporturile si intreaga economie sa isi revina, este de parere **Matei Paun**, managing partner al firmei de consultanta pentru fuziuni, achizitii si finantari BAC Investment.

Rep: Nici n-am iesit din criza financiara si apare la orizont o alta problema: o posibila criza a datoriei externe. Statul a trebuit sa se imprumute pentru a face fata datoriilor angajate si a castiga credibilitate externa, insa nevoia de bani a sectorului public e inca mare. Cum masuri ar putea lua statul, pe langa cele deja implementate?

Matei Paun: In Statele Unite, in Anglia si chiar si in Uniunea Europeana, bancile centrale au cumparat obligatiuni emise de stat, refinantand astfel datoria publica. Asta ar trebuie sa faca si BNR. Dar, din pacate, noi nu numai ca trecem printr-o criza economica fara precedent, dar entitatea care este pe prima linie in aparare in fata crizei, adica BNR, "lupta" folosind arme care, din punctul meu de vedere, nu sunt adaptate pentru a face fata situatiei.

Matei Paun
Foto: Hotnews

Rep: De ce se ferește BNR sa imprumute statul?

Matei Paun: Este posibil ca BNR sa spuna ca legea nu permite asa ceva, dar atunci trebuie schimbata legea. Si in alte state, acolo unde a fost o problema cu legea, legea s-a schimbat. Daca statul ar scapa de problema datoriei pe termen scurt si-ar permite sa plateasca ariratele, ajutand astfel economia.

- Acum reusim sa ne incadram in tintele de deficit bugetar doar pentru ca statul ignora arieratele.

Rep: Ce fonduri ar putea folosi BNR pentru a cumpara obligatiunile statului?

Matei Paun: Simplu spus, ar trebui sa "tipareasca" bani.

Rep: Da, dar BNR are o problema cu inflatia...

Matei Paun: Exact. Atitudinea care nu se potriveste situatiei de fata este una antiinflationita. Nu inteleg cum cineva isi poate face griji legate de inflatie, cand economia este in picaj de cand a inceput criza.

In plus, inflatia de baza (core inflation) este rezultatul unui dezechilibru intre cerere si oferta. Inflatia se naste cand exista o cerere prea mare pentru o oferta prea mica. Astfel cresc preturile. Cum putem noi avea o cerere prea mare in momentul de fata, cand economia a scazut cat a scazut?

Daca privim celalalte elemente care ameninta cu cresterea preturilor, majorarea TVA si a accizelor, este adevarat ca ele au impact asupra inflatiei, dar efectul este pe termen scurt si nu se rezolva prin o politica monetara stransa pentru ca o crestere a inflatiei pe termen scurt nu inseamna ca economia in sine are o problema legata de

In prezent
Managing Partner, BAC
Investment Bank
Experienta anterioara:
Director - Corporate Finance la
Deloitte (Romania)

Co-Fondator al HTI

Presedinte & CEO at DNT

Presedinte & CEO al Regent European
Securities (Romania)

Vice-Presedinte al Firebird
Management LLC (New York)

Cine este Matei Paun

inflatie.

Timp de 20 de ani BNR s-a luptat cu inflatia cu un efect indoielnic inasa, tinand cont ca Romania a avut intotdeauna una din cele mai inalte rate de cresteri de preturi din UE. Acum, Banca Nationala se lupta in continuare cu acest "balaur", cand chiar nu mai este nevoie. Atitudinea sa accentueaza criza.

Rep: Cum ar putea BNR sa incurajeze si altfel cresterea economica?

Matei Paun: Prin curs. Dupa 3 ani de criza, cursul este relativ in acelasi punct in care era la inceputul crizei. Daca ne uitam la celelalte tari din jur vedem ca, fara exceptie, monedele lor s-au depreciat in criza si asta pentru ca o ajustare economica este foarte mult ajutata de o ajustare a cursului. Daca leul se depreciaza exporturile cresc si importurile scad, economia se echilibreaza.

Ungaria de exemplu a trecut printr-o criza majora, iar moneda lor s-a depreciat puternic, si cred ca ei acum o duc mai bine decat o ducem noi. Si nu sunt singurii. Daca ne uitam la euro, vedem ca acesta s-a depreciat cu aproximativ 15% in 6 luni, iar consecinta este ca Germania a crescut cu 2,2% trimestrial. Asadar, aceste mecanisme functioneaza si sunt folosite de altii. Doar la noi nu sunt folosite pentru ca avem aceasta problema de mentalitate legata de inflatie si de creditele in euro, care ar fi ambele afectate de o depreciere a leului.

Deprecierea leului ar putea genera cresterea restantelor, care ar afecta bilanturile bancilor. Problema care se pune este daca are sens sa sacrificam economia Romaniei pentru a proteja bancile care, oricum, in proportie de 80% sunt straine.

Rep: Ce credeti ca ar putea determina BNR sa procedeze astfel, adica sa ajute bancile?

Matei Paun : Nu fac supozitii. Ma uit doar la ce s-a intamplat si trag concluzia.

- Deprecierea leului este inevitabila si de dorit

Rep: Cum vedeti evolutia datoriei externe a Romaniei din ultimul timp?

Matei Paun: Am mai spus ca, daca vom continua in acelasi ritm am putea ajunge in scurt timp la situatia Greciei. Cresterea datoriei externe din ultimul timp este o problema.

O problema este si faptul ca ne indatoram in euro, ceea ce ne expune riscului valutar. Nu inteleg de ce trebuie sa finantam constructia de autostrazi in euro, cand forta de munca folosita de constructori este platita in lei, iar materia prima este cumparata cu lei. Numai ca noi, pentru a face pe plac firmelor de constructii, indexam totul in euro, ceea ce ne va crea mari probleme in viitor.

Sub aripile BNR-ului, care nu a lasat cursul liber, am ajuns la o economie care in proportie de 70% este euroizata. Facturile la telefon sunt practic in euro, cele la electricitate la fel etc.

Rep: De ce sunt de evitat contractele in euro? Credeti ca leul se va deprecia in viitor?

Matei Paun: Cred ca este inevitabila si foarte de dorit o depreciere a leului, pentru a se reechilibra dezechilibrele.

Rep: Cineva ar putea spune ca aveti interes ca leul sa scada...

Matei Paun: Sustin aceasta idee de mai bine de trei ani, iar daca aveam o pozitie deschisa pe leul vizand deprecierea sa, atunci as fi intrat in insolventa demult. Dar trebuie sa ne uitam la ce s-a intamplat in tarile din jur, si vom vedea ca leul a evoluat total anormal in comparatie cu monedele acestor tari.

Rep: Preocuparea BNR pentru stabilitatea cursului si mentinerea la cote scazute a inflatiei s-ar putea justifica si prin faptul ca acestea sunt doua criterii de care depinde adoptarea euro. Cat de oportuna vi se pare preocuparea legata trecerea in zona euro?

Matei Paun: Sansa adoptarii euro a murit in 2008, odata cu lansarea crizei. Trebuie sa uitam de euro in momentul de fata. Cred ca vor trece inca 10 ani inainte de adoptarea euro. Intrarea in zona euro acum este pericolul cel mai mare pentru o revenire economica. Preocuparea BNR ar trebui sa fie strict relansarea economica.

Rep: Ce ar trebui sa faca bancile in aceasta perioada?

Matei Paun: Sa isi curete portofoliile. Profiturile pe care le au acum sunt extrem de mari in comparative cu volumul enorm de credite neperformante. Ele au reusit sa atinga aceasta performanta cu sprijinul finantelor si al BNR-ului. BNR le-a finantat la o anumita dobanda iar ele au imprumutat apoi statul la o dobanda mai mare castigand din marja. Totodata, au fost ajutate de leu, care nu este lasat sa se deprecieze. Desigur, curatarea de portofolii ar insemna ca unele firme care nu mai reusesc sa isi plateasa datoriile sa intre in insolventa, dar asa functioneaza o economie normala si astfel se creeaza o baza sanatoasa pentru o eventuala relansare.

Rep: La ce sa ne asteptam anul acesta si in 2011 din punct de vedere al evolutiei economiei?

Matei Paun: Economia va scadea anul acesta si in 2011 - nu vad cum ar putea fi altfel. Ca sa ne revenim am avea nevoie de relansarea exporturilor si a cererii interne. Cererea interna este foarte slaba, iar exporturile depind de cat de sustenabila va fi cresterea economica in Europa.

Ca sa ajute economia, guvernul ar trebui sa aiba o politica bugetara inteligenta. Pana acum, raspunsul sau a fost sa taie, de fiecare data cand a aparut o problema. Eu cred ca suntem capabili de o gandire mai complexa: trebuie sa stii unde sa tai si unde sa cresti.

Rep: A fost infiintat Consiliul Fiscal, care ar trebui sa sfatuiasca guvernul cum sa isi construiasca o politica fiscala coerenta. Credeti ca va putea influenta Consiliul decizia guvernantilor?

Matei Paun: Este ciudat ca bancile sunt foarte bine reprezentate in Consiliul Fiscal. Ele reprezinta, practic, Consiliul Fiscal si nu inteleg de ce: au cumva monopol pe politica economica a Romaniei? Sa nu uitam ca ele sunt foarte interesate de felul in care se contureaza politica fiscala la noi pentru ca expunerea pe care o au in Romania este enorma si fac tot ce se poate pentru a isi salva pielea.

Citeste mai multe despre [bnr](#) • [deprecierea leului](#) • [matei paun](#) • [criza economica](#)